

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33312
Nom	Trastorns del desenvolupament i dificultats de l'aprenentatge
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	2	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau Psicologia	13 - Trastornos del Desarrollo y Dificultades de Aprendizaje	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BERENGUER FORNER, CARMEN	305 - Psicologia Evolutiva i de l'Educació
GIL LLARIO, M.DOLORES	305 - Psicologia Evolutiva i de l'Educació

RESUM

L'objectiu fonamental d'aquesta matèria és formar al futur psicòleg en la detecció, avaluació i intervenció front els problemes que pogueren sorgir en el desenvolupament i en el procés d'ensenyament-aprenentatge. Els continguts se distribueixen en dos blocs, dedicats als trastorns del desenvolupament i a les diferents dificultats d'aprenentatge. En la part dedicada als trastorns del desenvolupament (TD) s'analitzarà l'excepcionalitat sensorial, motora i cognitiva així com els trastorns generalitzats i aquells relacionats amb la comunicació i el funcionament executiu. En el bloc centrat en les dificultats d'aprenentatge (DA) s'estudien els problemes de la lectura, escriptura i matemàtiques. La formació de l'estudiant en esta assignatura pretén facilitar el desenvolupament de competències bàsiques per a l'exercici de l'activitat professional tant en contextos d'aprenentatge formal (escola) com informal (famílies, associacions, etc.).

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

1319 - Grau Psicologia

- Saber analitzar necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos
- Ser capaç de descriure i mesurar variables (personalitat, intel·ligència i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i conductuals.
- Ser capaç d'identificar diferències, problemes i necessitats
- Conèixer la diferent problemàtica -característiques i factors causals- que poden presentar els subjectes escolaritzats lligada al seu desenvolupament evolutiu.
- Utilitzar enfocaments d'avaluació pertinents per a la identificació específica de les dificultats en el desenvolupament i en l'aprenentatge.
- Conèixer els principals models per a dissenyar i implantar la intervenció psicoeducativa.
- Integrar la informació obtinguda en el procés d'avaluació per dissenyar un pla d'intervenció específic per als trastorns del desenvolupament i les dificultats de l'aprenentatge.
- Saber assessorar, tant els professors com les famílies, en l'atenció a la diversitat educativa.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

- Identificar, descriure i avaluar els trastorns generalitzats del desenvolupament i l'excepcionalitat intel·lectual.
- Identificar, descriure i avaluar els trastorns relacionats amb la discapacitat física i motora.
- Identificar, descriure i avaluar els trastorns relacionats amb la comunicació i l'autoregulació.
- Identificar, descriure i avaluar les dificultats en l'accés al lèxic, la comprensió de texts, el grafisme i l'expressió escrita i les dificultats en el càlcul i en la resolució de problemes.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. TRASTORNS DEL DESENVOLUPAMENT

Tema 1: Trastorns generalitzats del desenvolupament

Tema 2: Trastorns relacionats amb l'excepcionalitat sensorial, motora i intel·lectual.

Tema 3: Trastorns relacionats amb la comunicació i l'autoregulació

2. DIFICULTATS D'APRENTATGE

Tema 4: Dificultat en l'accés lèxic, ortografia i grafisme

Tema 5: Dificultat en la comprensió de textos i l'expressió escrita

Tema 6: Dificultats en el càlcul i en la resolució de problemes.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Elaboració de treballs en grup	15,00	0
Elaboració de treballs individuals	15,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	9,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	15,00	0
Resolució de casos pràctics	6,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Metodologia activa i participativa, integrant diferents metodologies instruccionals de cara a potenciar l'aprenentatge significatiu dels coneixements implicats i el desenvolupament de les competències de la matèria.

Les tècniques instruccionals bàsiques són (1) Exposicions i presentacions dels continguts de la matèria, (2) Realització d'activitats de caràcter pràctic (estudi de casos, debat i anàlisi de textos), (3) Preparació de treballs de forma autònoma, elaboració i presentació d'informes de les pràctiques realitzades a l'aula (individuals i en grup), (4) Avaluació formativa i sumativa.

AVALUACIÓ

Elements de l'avaluació - Tres elements componen l'avaluació:

Prova Final:

- L'avaluació de continguts teòrics i pràctics es realitzarà mitjançant una prova final que integrarà preguntes objectives i/o d'assaig (obertes), i cobrirà tant les competències teòriques com les pràctiques.
- 60% de la prova final és comuna en tots els grups de la matèria.
- La puntuació en la prova final supondrà el 40% de la nota final. Aquesta secció serà íntegrament recuperable en la 2a Convocatòria.

Informes:

- La presentació oral i/o escrita d'informes, individualment o en grups. Representa el 30% de la nota final. Dos dels tres punts d'aquest apartat seran recuperables en segona convocatòria mitjançant el lliurament d'un treball individual. La part no recuperable (1 punt) es refereix a les sessions de seguiment, tutories i els lliuraments parcials que es duren a terme durant el curs.

Activitats al llarg del curs:

- La realització i participació de les activitats proposades durant el curs individualment o en grups. La secció d'activitats representa el 30% de la nota final. Dos dels tres punts d'aquest apartat seran recuperables en segona convocatòria mitjançant una prova de competències. La part no recuperable (1 punt) es refereix a la participació activa en les activitats que es duren a terme en classe.

Els requisits mínims per a superar la matèria seran els següents:

En primera convocatòria:

- Superar el 50% de l'examen (amb un pes de 40%).
- Superar el 50% dels informes (amb un pes de 30%).
- Superar el 50% de les activitats al llarg del curs (amb un pes de 30%).

En segona convocatòria:

- Superar el 50% de l'examen (amb un pes de 40%).
- Superar el 50% de l'informe recuperable (amb un pes de 20%).
- Superar el 50% de les activitats al llarg del curs recuperables (amb un pes de 20%).
- Es mantindrà la nota dels informes i/o les activitats NO RECUPERABLES de la primera a la segona convocatòria.

La suma dels 3 components ha de ser igual o més alta que 5.

Matrícula d'honor:

La matrícula d'honor (Art. 17) pot ser atorgada a l'alumnat que ha obtingut una nota igual a o més alta que 9.0 en estricte ordre de nota en l'acta de qualificació. El nombre de matricules no pot excedir el 5% de l'alumnat matriculat en l'assignatura en l'any acadèmic. Aquestes condicions seran aplicades en cadascun dels grups. En el cas d'empat en la qualificació total per al curs, s'atorgarà la matrícula d'honor al/la estudiant amb major qualificació en la prova final. En el cas de coincidència en la nota total del curs i en la nota en la prova final, s'atorgarà la matrícula d'honor al/la estudiant amb major qualificació en l'apartat d'activitats al llarg del curs.

Advertiment:

La còpia o el plagi manifest de qualsevol tasca que forme part de l'avaluació comporta la impossibilitat de superar l'assignatura, i pot suposar el sotmetiment immediat als procediments disciplinaris oportuns.

Cal tenir en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'estudiant universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure de l'estudiant abstenir-se d'utilitzar, o de cooperar en la utilització, de procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons allò establert pel Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV123/2020):

<https://www.uv.es/sgeneral/Protocols/C83.pdf>

En horari de tutoria, el professor o professora pot requerir entrevistes individuals o en grup amb la finalitat de verificar el grau de participació i d'assoliment en els objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. El fet de no acceptar aquesta verificació comporta no superar la tasca o activitat en qüestió.

Sistema de qualificació:

L'avaluació de l'assignatura i la impugnació de la qualificació obtinguda estan sotmeses a allò que disposa el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i M à s t e r (A C G U V 1 0 8 / 2 0 1 7 d e 3 0 d e m a i g d e 2 0 1 7) .

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

Segons aquesta norma, la nota s'ha d'anotar en expressió numèrica de 0 a 10 amb un decimal, i s'ha d'ajustar a l'escala de qualificació següent:

- De 0 a 4,9: suspens.
- De 5 a 6,9: aprovat.
- De 7 a 8,9: notable.
- De 9 a 10: excel·lent o excel·lent matrícula d'honor.

Només se sumen els diferents apartats que preveu l'avaluació quan s'hagen superat els requisits mínims establerts per a cadascun d'ells.

En l'acta de l'assignatura s'ha de fer constar la qualificació obtinguda en primera convocatòria d'acord amb les regles següents:

- Si no hi ha qualificació de l'apartat d'avaluació amb major ponderació, la qualificació és **NO PRESENTAT**, amb independència de la resta.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest no assoleix els requisits mínims, s'hi fa constar **SUSPENS** i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'aquest apartat.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest supera els requisits mínims establerts, però no s'assoleixen aquests requisits en algun dels restants apartats, s'hi fa constar **SUSPENS** i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat pel qual no supera l'assignatura.

En segona convocatòria, s'ha de procedir d'acord amb les regles següents:

Només pot haver-hi l'opció **NO PRESENTAT**, quan l'estudiant/a no s'haja presentat a més d'un dels apartats d'avaluació, inclòs entre aquests el de major ponderació.

- Si hi ha qualificacions en tots els apartats d'avaluació, però no s'assoleixen els requisits mínims en algun d'aquests apartats, hi ha de constar **SUSPÈS** i la nota en base 10 corresponent a l'apartat que no s'ha superat. Si és el cas de més d'un apartat no superat, hi ha de constar la màxima nota dins del suspens en base 10.
- Si no se supera algun dels requisits mínims i falta un apartat d'avaluació, s'hi fa constar **SUSPENS** i la nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat no superat.
- Si se superen dos apartats d'avaluació, i n'hi ha un tercer en el qual no s'han presentat evidències d'avaluació, s'hi fa constar **SUSPENS** i, com a qualificació, la mitjana de puntuacions, de les quals la part no presentada és 0,0 (màxim possible 4,9)

Si se supera la prova de major ponderació, però falten evidències en algun dels apartats restants, s'hi fa fer constar **SUSPÈS**. Se sumen les parts i: a) si la suma és inferior a 5, s'hi fa constar aquest resultat; b) si la suma és superior a 5, s'hi fa constar 4,9.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- FLETCHER, J. M. y LYON, G. R. (2007). Learning disabilities: from identification to intervention. New York: Guilford Press. (Bibliography required for the AR group).
- GIL-LLARIO, M.D. y MORELL-MENGUAL, V. (2016). Trastornos del desarrollo y dificultades de aprendizaje. Vol I y Vol II. Valencia: Tirant lo Blanch.
- MIRANDA, A., FORTÉS, M. C., y GIL, M. D. (1998). Las dificultades en el aprendizaje de las matemáticas: un enfoque evolutivo. Málaga: Aljibe.
- MIRANDA, A., VIDAL-ABARCA, E., y SORIANO, M. (2000). Evaluación e intervención psicoeducativa de estudiantes con dificultades de aprendizaje. Madrid: Pirámide.
- MIRANDA, A. (2011). Manual práctico de TDAH. Síntesis.
- PENNINGTON, B. F. (2009). Diagnosing Learning disorders. A neuropsychological Framework. Guilford Press. (Bibliography required for the AR group).
- SORIANO, M. (2014). Dificultades en el aprendizaje. TEU

Complementàries

- ALCANTUD, F. (2003). Intervención psicoeducativa en niños con trastornos generalizados del desarrollo. Madrid: Pirámide
- ARDILA, R. (2005). Neuropsicología de los trastornos del aprendizaje. Málaga: Aljibe
- ARNEDO, M., BEMBIBRE, J., MONTES, A., & TRIVIÑO, M. (COORDS) (2015). Neuropsicología Infantil: A través de casos clínicos. Madrid: Panamericana.
- CUETOS, F., SORIANO, M. y TELLO, L. (2019). Dislexia. Ni despiste ni pereza. La esfera de los libros
- HALLAHAN, D.P., KAFFMAN, J.M. & PULLEN (2009). Exceptional learners: An introduction to special education. Pearson International.
- HERSEN, M (Ed.) (2006). Clinician's Handbook of Child Behavioral Assessment. Elsevier Academic Press. (Bibliography required for the AR group).
- GIL-LLARIO, MD., BALLESTER-ARNAL, R., CABALLERO-GASCÓN, L. y ESCALERA, C. (2019). Saludiversex. Programa de Educación afectivo-sexual para adultos con diversidad funcional intelectual. Madrid: Pirámide.